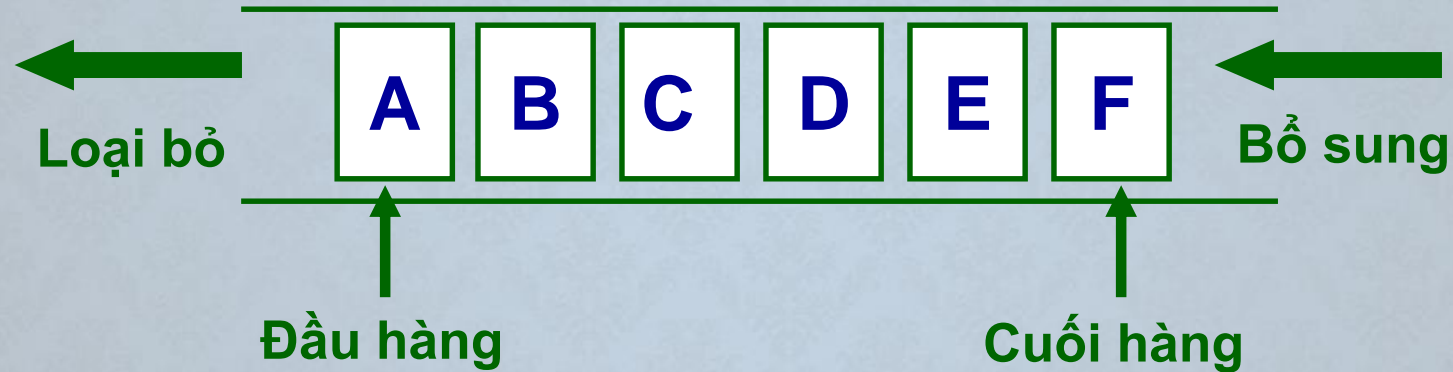

BÀI 4

DANH SÁCH TUYỂN TÍNH

4.6. HÀNG ĐỢI

4.6.1. Khái niệm hàng đợi

- Hàng đợi là một danh sách tuyến tính, trong đó:
 - Việc bổ sung một phần tử vào hàng đợi được thực hiện ở một đầu gọi là cuối hàng.
 - Việc loại bỏ một phần tử ra khỏi hàng đợi được thực hiện ở đầu kia gọi là đầu hàng.
- Danh sách kiểu hàng đợi còn gọi là danh sách FIFO – First In First Out.

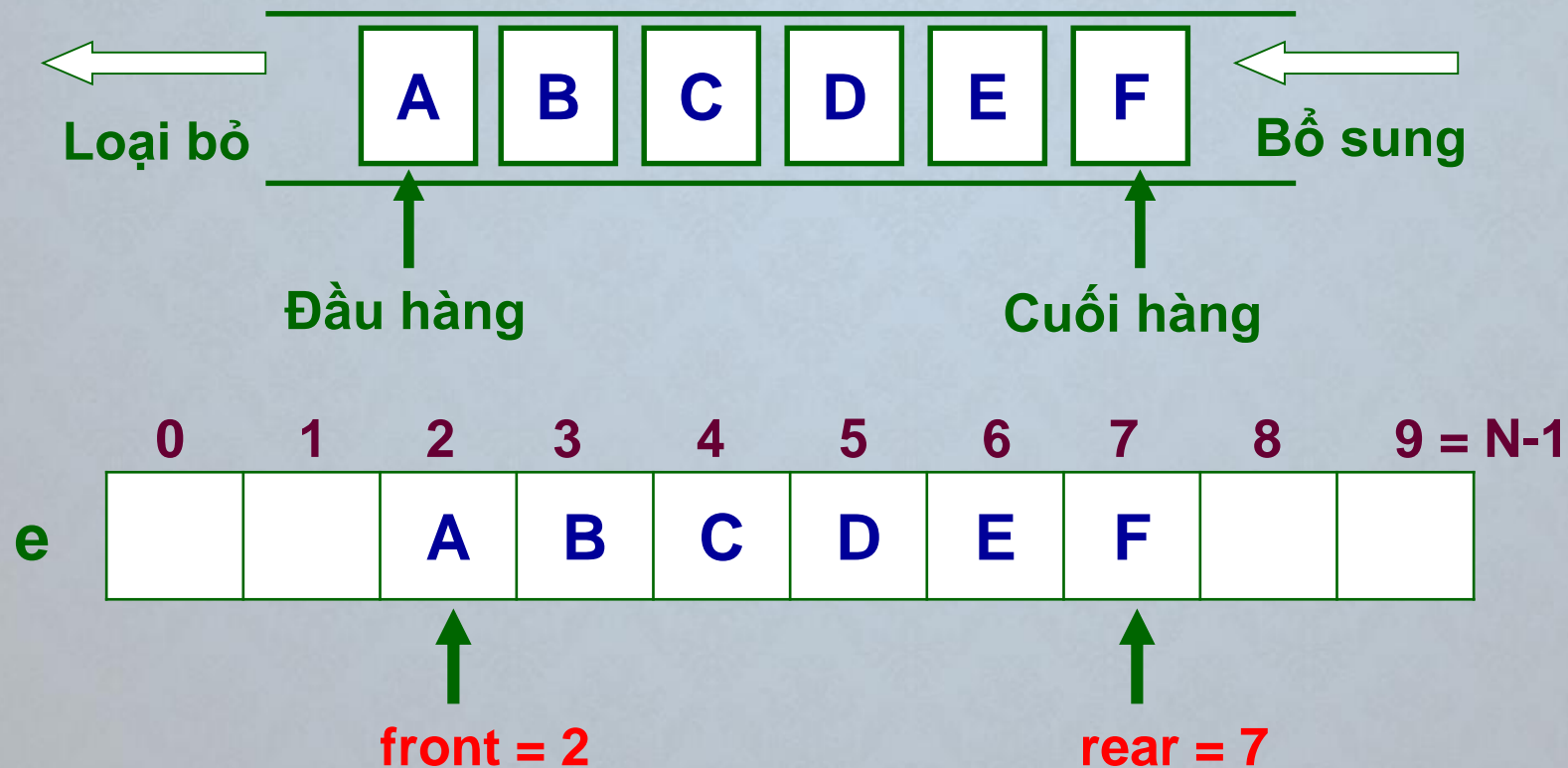
4.6.2. Biểu diễn cấu trúc dữ liệu

- Giả sử các phần tử của hàng đợi có kiểu dữ liệu là Item, chiều dài cực đại của hàng đợi là **N**.
- Hàng đợi được lưu trong bộ nhớ máy tính bởi mảng 1 chiều (lưu trữ kế tiếp).
- Mỗi phần tử của mảng lưu một phần tử của hàng đợi.
- Hàng đợi được biểu diễn là một cấu trúc có 3 thành phần:
 - Mảng **e** lưu các phần tử của hàng đợi.
 - Biến **front** lưu chỉ số của phần tử đầu hàng.
 - Biến **rear** lưu chỉ số của phần tử cuối hàng.

Biểu diễn cấu trúc dữ liệu (tt)

- Lưu trữ hàng đợi bằng danh sách kế tiếp (lưu trữ bằng mảng một chiều)

Biểu diễn cấu trúc dữ liệu (tt)

```
#define MAX N

//Định nghĩa kiểu Item

struct Queue{

    int front;

    int rear;

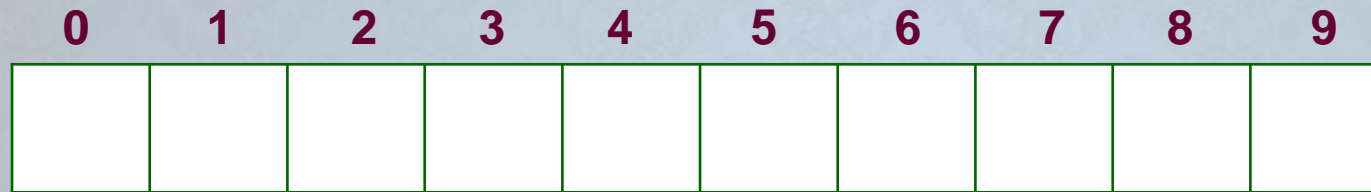
    Item e[MAX] ;

};

Queue Q;

/* Q.rear = -1 -> hàng đợi rỗng,
Q.rear = MAX-1 -> Hàng đợi đầy */
```

4.6.3. Các phép toán trên hàng đợi

↑
front = 0
rear = -1

1. Khởi tạo hàng đợi rỗng

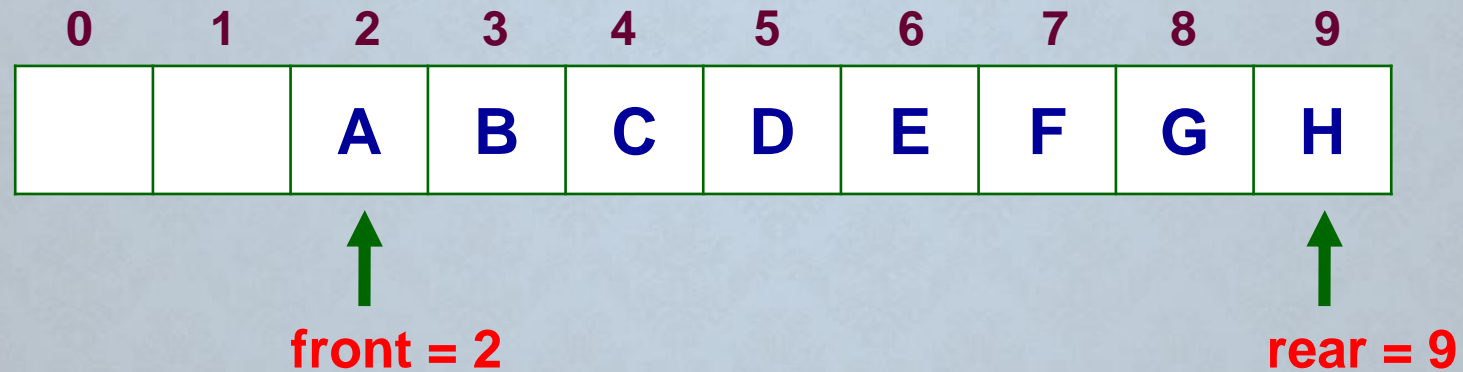
```
void initQueue(Queue &Q) {  
    Q.front = 0;  
    Q.rear = -1;  
}
```

2. Kiểm tra hàng đợi rỗng

```
int empty (Queue Q)  
{  
    return (Q.rear == -1);  
}
```

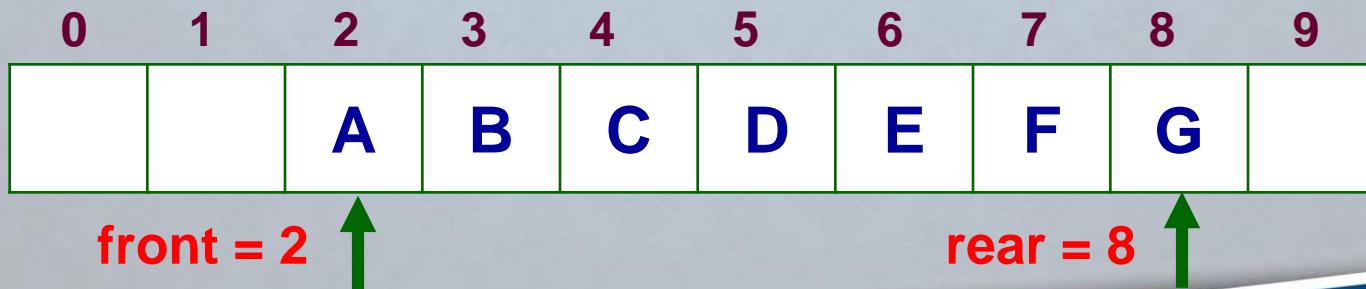
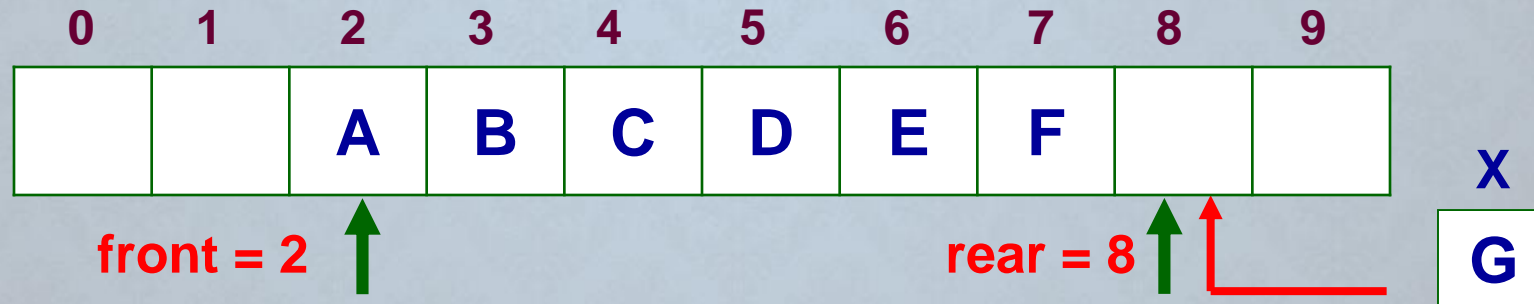
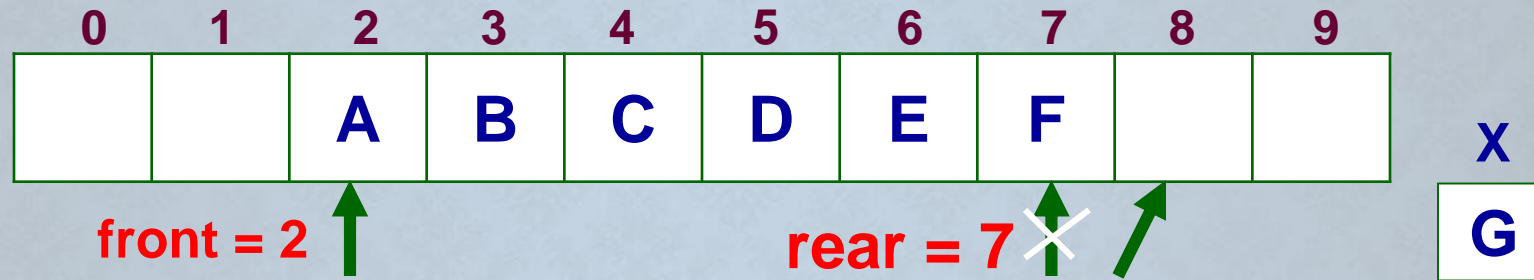
Các phép toán trên hàng đợi (tt)

3. Kiểm tra hàng đợi đầy


```
int full (Queue Q)
{
    return (Q.rear == MAX-1) ;
}
```

4. Bổ sung một phần tử vào cuối hàng đợi

Các phép toán trên hàng đợi (tt)

4. Bổ sung một phần tử vào cuối hàng đợi

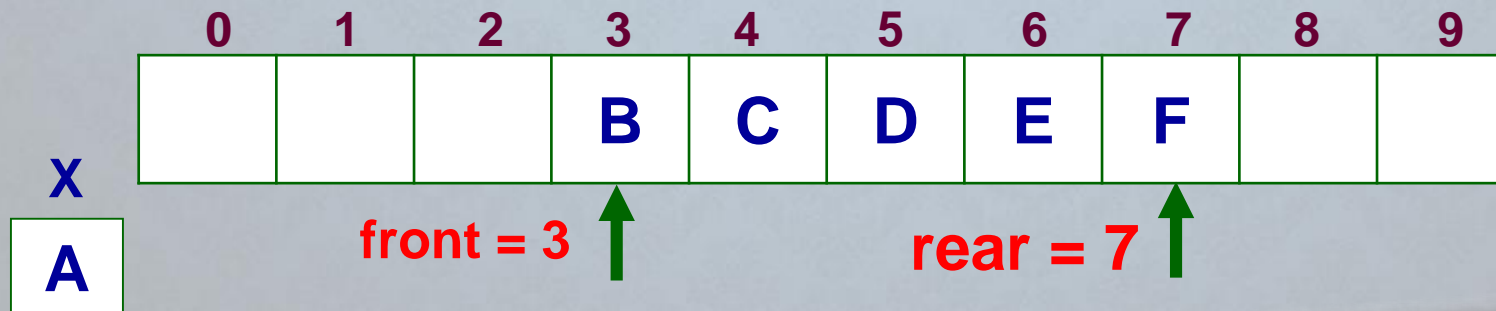
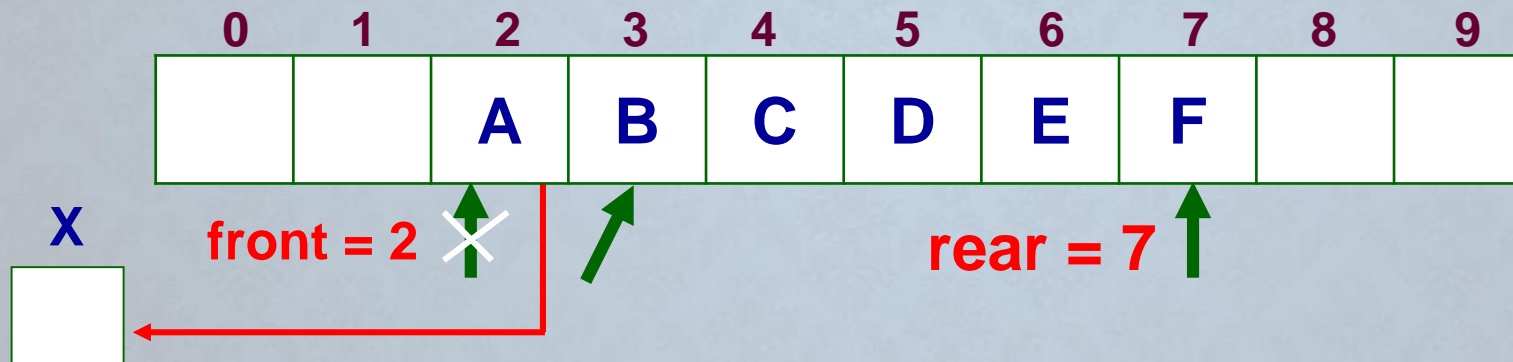
```
int add (Queue &Q, Item X) {  
    if (full(Q)) return 0;  
    else {  
        Q.rear++;  
        Q.e[Q.rear] = X;  
        return 1;  
    }  
}
```

Hàm add thực hiện bổ sung một phần tử vào cuối hàng, hàm trả về 1 nếu bổ sung thành công, ngược lại hàm trả về 0

Các phép toán trên hàng đợi (tt)

5. Lấy ra một phần tử ở đầu hàng đợi

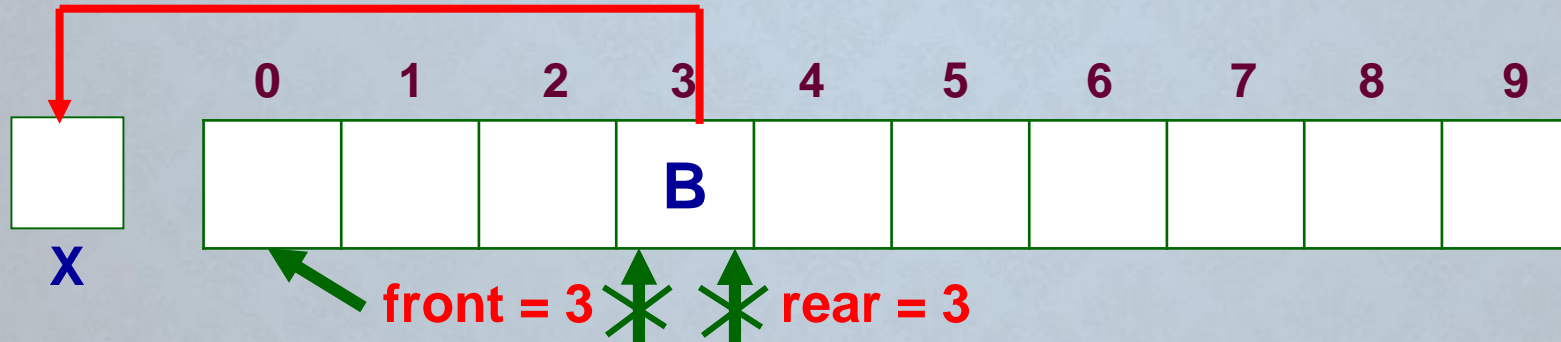
- Trường hợp hàng đợi có nhiều hơn 1 phần tử.

Các phép toán trên hàng đợi (tt)

5. Lấy ra một phần tử ở đầu hàng đợi

- Trường hợp hàng đợi có 1 phần tử

Các phép toán trên hàng đợi (tt)

5. Lấy ra một phần tử ở đầu hàng đợi

```
int removeQ(Queue &Q, Item &X) {  
    if (empty(Q)) return 0;  
    else{  
        X = Q.e[Q.front];  
        if (Q.front == Q.rear)  
            initQueue(Q);  
        else  
            Q.front = Q.front + 1;  
        return 1;  
    }  
}
```

Hàm removeQ thực hiện lấy ra một phần tử ở đầu hàng đợi, hàm trả về 1 nếu lấy ra thành công, ngược lại hàm trả về 0.

4.6.4. Bài tập ứng dụng hàng đợi

- Cho một hàng đợi chỉ chứa các ký tự chữ cái, chữ số, giả sử rằng hàng đợi chứa 7 ký tự.
 - Vẽ hình mô tả cấu trúc dữ liệu của hàng đợi.
 - Vẽ hình mô tả thao tác xóa phần tử thứ 3 của hàng đợi tính từ đầu hàng.
 - Vẽ hình mô tả thao tác bổ sung một phần tử mới vào vị trí thứ 3 tính từ cuối hàng.
- Viết chương trình:
 - Nhập một chuỗi ký tự, sử dụng hàng đợi, việc nhập kết thúc khi gõ enter.
 - In chuỗi ra màn hình.
 - Đếm các nguyên âm trong chuỗi.

